
۱_ در کدام گزینه «تضاد» وجود ندارد؟

- (الف) ترش بنشین و تیزی کن که ما را تلخ نماید چه می‌گویی چنین شیرین که شوری در من افکندی
(ب) شمع دل دمسازم بنشست چو او برخاست افغان ز نظر بازان برخاست چو او بنشست
(ج) نام و ننگ و فخر و عار و عز و ذل و نوش و زهر شادی و غم؛ سعد و نحس و تاج و بند و تخت و دار
(د) این قصه عجب شنو از بخت واژگون ما را بکشت یار به انفاس ایزدی

۲- آرایه‌ی کدام بیت نادرست است؟

- (الف) بسا آتش که چون این جا رسیده‌ست شده‌ست آبی و همچون یخ فسرده‌ست (متناقض‌نما)
(ب) دست با رحم و تیغ بی‌رحمش گه زرافشان و گه سرافشان باد (لف و نشر مرتب)
(ج) ای در زمانه راست نگشته! مگوی کژ؛ وی پخته ناشده به خرد! خام کم درای (تضاد)
(د) گفتم چو رشوه بود و ریا مال و زهدشان ای کردگار باز به چه مبتلی شدم (لف و نشر مشوش)

۳- در کدام بیت، آرایه‌ی متناقض‌نما (پارادوکس) موجود است؟

- (۱) ای یوسف خوش نام ما، خوش می‌روی بر بام ما ای در شکسته جام ما، ای بردریده دام ما
(۲) شب رفت صبح آمد، غم رفت فتوح آمد خورشید درخشان شد تا باد چنین بادا
(۳) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است با دوستان مروت با دشمنان مدارا
(۴) خوبان پارسی گو بخشدگان عمرند ساقی بده بشارت رندان پارسا را

۴- ترتیب ابیات زیر از لحاظ داشتن آرایه‌های لَف و نشر مرتب، لَف و نشر مشوش، پارادکس و تضاد کدام است؟

- (الف) ای شاهد افلاکی در مستی و در پاکی من چشم تو را مانم، تو اشک مرا مانی
(ب) ما با توایم و با تو نه‌ایم؛ اینت بوالعجب در حلقه‌ایم با تو و چون حلقه بر دریم
(ج) آن نه زلف است و بناگوش که روز است و شب است و آن نه بالای صنوبر مه درخت رطب است
(د) کی به اقیانوس وصلت دست می‌یابم که هست طالع‌م طوفانی از هجران طولانی تو

(الف) الف، ج، ب، د (ب) ب، ج، الف، د (ج) د، ج، ب، الف (د) ب، الف، ج، د

۵- کدام بیت دارای آرایه لَف و نشر مشوش است؟

- (الف) دل با من و جان بی تو نسپاری و بسپارم کام از تو و تاب از من نستانم و بستانی
(ب) به لطف خال و خط از عارفان ربودی دل لطیفه‌های عجب زیر دام و دانه‌ی توست

(ج) یار من باش که زیب فلک و زینت دهر از مه روی تو و اشک چو پروین من است

(د) آری به قوت و مدد و تربیت شود باران و برگ و گل، گهر و اطلس و عسل

۶- آرایه‌های مقابل کدام بیت هر دو درست است؟

(الف) اگر ز خلق ملامت و گر ز کرده ندامت کشیدم، از تو کشیدم، شنیدم از تو شنیدم (لف و نشر نامرتب، تکرار)

(ب) فرو رفت و بر رفت روز نبرد به ماهی نم خون و بر ماه گرد (مراعات نظیر، لف و نشر مرتب)

(ج) ویران مکن این دیده و دل ز آتش و آب کان جای خیال توست وین جای غمت (لف و نشر مشوش و تضمین)

(د) عجب مدار که در عین درد خاموشم که درد یار پری چهره عین درمان است (پارادکس، تلمیح)

۷- در همه ابیات پارادکس وجود دارد غیر از:

(الف) همچو نی زهری و تریاقی که دید؟ همچو نی دمساز و مشتاقی که دید؟

(ب) ای هوس رسوایی دیبا و اطلس روشن است بیش ازین از جامهٔ عریانی‌ام عریان مخواه

(ج) باغ و بهار من نفسِ آرمیده است بیماری نسیم شفا می‌دهد مرا

(د) آسایش دو گیتی تفسیر این دو حرف است با دوستان مروت با دشمنان مدارا

۸- آرایهٔ مشترک همه گزینه‌ها کدام است؟

(الف) از تو اگر سنگ رسد، گوهر است گر تو کنی جور، به از صد وفاست

(ب) بر خود چو شمع خنده‌زنان گریه می‌کنم تا با تو سنگدل چه کند سوز و ساز من

(ج) غمزه بی‌پرواست در جمعیت دل‌ها، مگر زلف این جمع پریشان را کند گردآوری

(د) کفر و ایمان را به هم صلح است، خیز از زلف و رخ فتنه‌ای ساز و میان کفر و ایمان درفکن

(الف) تلمیح (ب) تشبیه (ج) متناقض‌نما (د) تضاد

۹- در همهٔ ابیات، آرایه‌های لف و نشر وجود دارند، به جز:

(الف) چشم و دل من ز هجرت ای در خوشاب صحرای پر آتش است و دریای پر آب

(ب) منعم مکن از دیدن و قد و رخ و چشمش من انس به سرو و گل و بادام گرفتم

(ج) ای نور چشم مستان در عین انتظارم چنگی حزین و جامی، بنواز یا بگردان

(د) خنده‌گریند همه لاف زنان بر در تو گریه‌خندند همه سوختگان در بر تو

۱۰- در بیت زیر آرایهٔ تضاد بین کدام کلمات وجود دارد؟

(الف) تا در غمت گریان شدم هم شاد و هم خندان شدم این گریهٔ مستانه شد سرمایهٔ خندیدنم

(الف) غم و گریان (ب) گریان و خندان (ج) مستانه و خندیدن (د) غمت و خندیدنم

دانلود از اپلیکیشن پادرس

۱۱- کدام آرایه‌ها همگی در بیت زیر وجود دارد؟

اکنون نه مرا کشتی از آن ابرو و مژگان

دیری است که من کشته آن تیر و کمانم

(۱) تضاد، استعاره مکنیه

(۲) لف و نشر مرتب، استعاره مصرحه

(۳) مراعات نظیر، استعاره مکنیه

(۴) لف و نشر مشوش، مراعات نظیر

پاسخنامه سؤالات تستی درس ششم

۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹	۱۰	۱۱
د	د	د	الف	ب	الف	د	ج	د	ب	د

ماده زبان و ادبیات فارسی استان آذربایجان شرقی

